

Postgraduaat Mens- en Milieuvriendelijk Bouwen en Wonen

Bouw mee aan een duurzame en inclusieve leefomgeving

Gent, september 2023 - juni 2024

Bouw mee aan een duurzame en inclusieve leefomgeving

Onze samenleving is in volle transitie en staat voor heel wat uitdagingen om onze planeet leefbaar en gezond te houden. De ontwikkeling en uitbouw van duurzame en inclusieve gebouwen, wijken, steden en gemeenten is daarbij een uitdagende opdracht voor zowel vastgoedprofessionals, ontwerpers als beleidsmakers.

Vanuit diverse, interdisciplinaire invalshoeken geeft het **Postgraduaat Mens- en Milieuvriendelijk Bouwen en Wonen** jou de handvaten om over deze boeiende opdracht na te denken en de transitie mee vorm te geven.

De opleiding is jouw hefboom om als partner in het ontwerp- en bouwproces impact te hebben op de verdere ontwikkeling van een toekomstbestendige woon- en leefomgeving.

Waarover gaat het?

- De opleiding neemt je mee doorheen alle facetten van een **mens- en milieuvriendelijk** project en leert je hoe die te ontwerpen, bouwen, beheren en evalueren.
- De opleiding daagt je uit om **holistisch** en **kritisch** na te denken over de gebouwde en niet-gebouwde woon-, werk- en leefomgeving.
- Je krijgt **multidisciplinaire inzichten**. Naast bouwtechnische en ecologische, komen ook sociale en economische topics aan bod.
- Het **docententeam** bestaat uit zowel **academici** als **praktijkexperts**. Zij baseren hun lessen op de recentste onderzoeksbevindingen en ontwikkelingen. Praktische kennis doe je op via diverse plaats- en werfbezoeken, demo's, workshops en praktijkoefeningen.
- Je verrijkt je kennis op verschillende niveaus. Zowel het concrete gebouw, de ruimtelijke ontwikkeling en de omgeving, als het ruimer kader van regeneratieve ontwikkeling komen aan bod.
- Je raakt vertrouwd met de **verwevenheid** van een bouw- en woonproject met de gebruikte materialen, de fysieke omgeving én het sociale speelveld waarin het zich bevindt. Je ondervindt hoe belangrijk de **maatschappelijke functie** van een gebouw is en hoe het in interactie staat met de gebruikers ervan.
- Je ontwikkelt een brede, integrale visie op een **duurzaam ontwerp**, zonder daarbij oog te verliezen voor de uitvoeringsdetails en de meet- en beheersystemen van duurzame gebouwen.
- Je **verruimt je netwerk** tijdens de opleiding door interactie met de deelnemers en docenten die actief zijn in diverse sectoren.

"De opleiding is best wel intensief, maar de wekelijkse afspraak met de vaste groep van medestudenten – elk met zijn/haar specifieke ervaring – is een enorm pluspunt."

Katrijn Gijssel, beleidsmedewerker klimaat, Provincie Oost-Vlaanderen

Voor wie?

Wil je een toekomstgerichte en brede visie ontwikkelen op duurzaam ontwerpen, bouwen en wonen? Wil je concrete bouw- en materialenkennis opdoen, projecten in globo begeleiden en evalueren? Wil je zelf actief bijdragen tot de transitie naar een toekomstbestendige, gezonde en regeneratieve wereld?

Dan is het Postgraduaat Mens- en Milieuvriendelijk Bouwen en Wonen zeker iets voor jou.

De opleiding richt zich tot architecten, ontwerpers, ingenieurs, aannemers, bouwheren, projectontwikkelaars, stedenbouwkundigen, overheidsmedewerkers, medewerkers van intercommunales en nutsbedrijven, landmeters, makelaars en onderzoekers gericht op de bouwsector en de ruimtelijke ordening.

Naast bouwprofessionals, richten we ons ook op deelnemers die binnen hun job beleidsmatig bezig zijn met woonaspecten of optreden als 'brugfiguren'. Dankzij de opleiding zullen zij verschillende doelgroepen beter kunnen informeren en begeleiden.

Opbouw van de opleiding

Het Postgraduaat Mens- en Milieuvriendelijk Bouwen en Wonen is opgebouwd uit 4 modules. Na een brede kijk op **regeneratieve ontwikkeling** in de eerste module focus je in de tweede module op het **stedenbouwkundig niveau**. Tijdens de derde module bestudeer je vervolgens alle aspecten van het **concrete gebouw**.

Alles komt tot slot samen in de vierde module via enkele **integratieoefeningen**, **werfbezoeken** en een **debat**. Via een paper of ontwerpbeurt maak je de vertaalslag naar de eigen omgeving.

"Als econoom was ik misschien het buitenbeentje in de groep. De wetenschappelijke onderbouw over de ecologische problematieken en de het concept omtrent de "regeneratieve stad", hebben me een beter zicht gegeven op het belang en de mogelijkheden om de vastgoedsector te verduurzamen. Het was voor mij een bevestiging om mee vorm te geven aan een duurzame transitie in de business."

Sara Lybaert, sustainability consultant

Module 1

Kader voor toekomstbestendig ontwerpen van de woon- en leefomgeving

- **Maatschappelijke uitdagingen** op ecologisch, sociaal, ruimtelijk, demografisch, economisch en bestuurlijk vlak
- **Transitie** naar een duurzame en inclusieve samenleving, transitiedenken en transitie management
- **Algemeen kader** van duurzame ontwikkeling
- **Historische scharnierpunten** in duurzame ontwikkeling
- Van nieuwe principes naar **maatschappelijke verandering** in duurzame ontwikkeling

Module 2

Toekomstbestendige, gezonde en inclusieve stedenbouw

- **Historiek** van de ruimtelijke wanorde, kader en principes voor toekomstbestendige, gezonde en inclusieve stedenbouw, inspelen op de context
- De **natuurlijke stad en gemeente**: het landschap, ecosysteemdiensten, gezonde fysieke woonomgeving, regeneratief ontwerpen en lokale voedselproductie, strategie van de twee netwerken
- De **verbonden stad en gemeente**: levendige kernen binnen een regionaal netwerk, kwaliteitsvolle kernverdichting en -versterking op maat van de stad en het dorp, nabijheid en centraliteit, het openbaar vervoersnetwerk en het fietsnetwerk als sturende drager voor ruimtelijke ontwikkeling, scenarioplanning
- De **aanpasbare stad en gemeente**: herbestemming van brownfields, hergebruik van het bestaand patrimonium, veranderingsgericht bouwen, tijdelijk gebruik van leegstaande gebouwen, gemeenschappelijk wonen
- De **circulaire stad en gemeente**: gesloten kringlopen (water, energie en materialen), duurzame energieopwekking op wijkniveau, symbiosis op wijk- en stadsniveau
- De **inclusieve stad en gemeente**: ontwerpen met aandacht voor doelgroepen (bouwblokrenovatie, wonen op gemeenschapsgrond, sociaal collectief wonen en huren, kindvriendelijke stedenbouw, ...), universal design
- **Financiële** haalbaarheid en ruimteboekhouding, kwaliteitsbewaking en beleid als sturing

Module 3

Een toekomstbestendig gebouw

- **Introductie:** duurzaamheid als kwaliteit, inclusief bouwen met en voor kwetsbare doelgroepen, klimaatbestendig bouwen, ontwerpen in functie van verandering
- Een **circulair gebouw:** principes van circulair en veranderingsgericht bouwen, duurzaam materiaalgebruik, bouwen met hout, stobalen, kalk-hennep, leem, bamboe, houtgebruik zonder chemische verduurzaming, gezonde en milieuverantwoorde binnenafwerkingsmaterialen, selectief slopen en ontmantelen van gebouwen
- Een **gezond gebouw:** diverse aspecten van het binnenmilieu, luchtkwaliteit en ventilatie, emissies en emissiearm ontwerpen
- Een **energieneutraal/-positief gebouw:** bioklimatisch ontwerpen, energiepositief bouwen, wind- en luchtdicht bouwen, toekomstbestendige renovatie, duurzame energieopwekking op gebouwniveau, warmteterugwinning uit kringlopen, belang van licht en energiezuinige verlichting in gebouwen
- Een **waterneutraal/-positief gebouw:** hergebruik van hemelwater en grijs water, hemelwaterinfiltratie en -buffering
- Een **groen gebouw:** groendaken en geveltuinen
- **Evaluatie** van gebouwen en materialen: evaluatiemethodes op gebouw-, element- en productniveau, labels
- Het **bouwproces:** werken in bouwteam, beheer en nazorg, groen aanbesteden

Module 4

Praktijk en integratie

In dit opleidingsonderdeel komen alle aspecten en alle niveaus samen zodat de **complexiteit** en **verbanden** zichtbaar worden. We zorgen voor een kruisbestuiving tussen theorie en praktijk.

Concreet bestaat deze module uit het maken van een **paper of ontwerp** binnen jouw interesse en werkveld, relevant binnen de opleiding. Daarnaast neem je deel aan **integratieoefeningen** en een **debat**, en bezoek je diverse **voorbeeldprojecten**.

In deze module werk je in kleine groepen en zo **interdisciplinair** mogelijk. Zo kan je leren van de andere deelnemers en elkaar aanvullen. Deze module rond je af met de voorstelling van jouw paper of ontwerp in de vorm van een **presentatie** en **tentoonstelling** aan een jury.

Krachtlijnen van de opleiding

Actueel, onderzoeksgedreven en maatschappijgericht

Kruisbestuiving tussen theorie en praktijk, met een sterke betrokkenheid van het werkveld

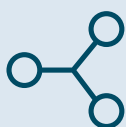
Interdisciplinaire samenwerking en synthese

Kleine groepen voor maximale begeleiding door docenten

Stimulerende leeromgevingen met gebruik van educatieve technologie en een gevarieerd aanbod aan werkvormen

Innovatief transitienetwerk

Praktisch

Data en tijdstip

De opleiding start op 26 september 2023 en loopt tot 25 juni 2024.

Er is geen les tijdens schoolvakanties.

De lessen vinden wekelijks plaats op dinsdag van 13 tot 21.15 uur.

Tussenin worden pauzes voorzien.

We voorzien een combinatie van hoorcolleges, online lessen, workshops, debatten en studiebezoeken.

Plaats

De lessen vinden plaats op de KU Leuven - Gent op campus Rabot.

Gebroeders De Smetstraat 1, 9000 Gent.

Organisatie

Postuniversitair Centrum KU Leuven in samenwerking met

- VIBE vzw
- Faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen KU Leuven
- Faculteit Architectuur KU Leuven

Programmacomité

De supervisie gebeurt door het programmacomité dat instaat voor een kwalitatieve, wetenschappelijk onderbouwde en praktijkgerichte opleiding. Dit comité is samengesteld uit academici van de betrokken partners en externe experts.

Getuigschrift

Als je de opleiding succesvol beëindigt, krijg je een decretaal erkend getuigschrift

Postgraduaat Mens- en Milieuvriendelijk Bouwen en Wonen uitgereikt door KU Leuven.

Aan de opleiding zijn 25 ECTS-punten verbonden.

Toelatingsvoorwaarden

Als deelnemer beschik je over een masterdiploma. Heb je een bachelordiploma? Dan beslist het programmacomité op basis van jouw schriftelijke motivatie over je toelating. Een brede interesse voor toekomstbestendig ontwerpen en bouwen van de gebouwde en niet-gebouwde woon- en leefomgeving is in de eerste plaats van belang.

Inschrijven

Schrijf in via puc.kuleuven.be

De deelnameprijs is 4.400 euro.

Als VIBE-lid geniet je een korting van 10% op de deelnameprijs en betaal je 3.960 euro.

Omwille van het interactieve karakter van deze opleiding is het aantal deelnemers beperkt.

In de deelnameprijs zijn deelname aan de lessen, digitaal cursusmateriaal, catering en verzekering inbegrepen. Je ontvangt ook een studentenkaart van KU Leuven.

Bespaar op je deelnamekosten via de [kmo-portefeuille](#).

Erkenning

Deze opleiding is erkend voor Vlaams en Brussels Opleidingsverlof.

**Door mij in te schrijven verklaar ik mij ermee akkoord dat de contactgegevens die ik verstrek, gebruikt worden door de organisatoren (Postuniversitair Centrum, Faculteit Architectuur, Faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen, VIBE) om mij te contacteren in de context van deze opleiding/ dit evenement en voor alle nuttige opvolging ervan.*

Volg Postuniversitair Centrum

